

Wpływ czynników zewnętrznych na certyfikację eksportową jabłek na terenie województwa mazowieckiego.

mgr inż. Andrzej Kiljański¹, dr inż. Tomasz Dziugieł¹, mgr inż. Agnieszka Świetlicka¹

¹ Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie, e-mail: wi-warszawa@piorin.gov.pl

WSTĘP

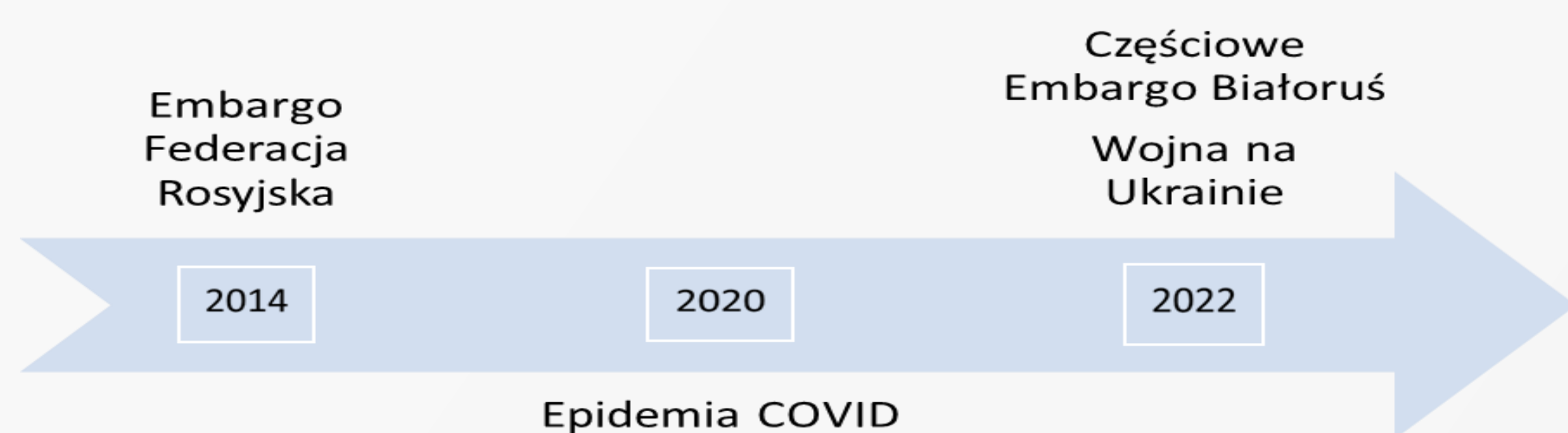
Sankcje uznawane są za jedno z głównych narzędzi polityki międzynarodowej. Ich stosowanie pozwala państwom i organizacjom międzynarodowym wyrazić dezaprobatę wobec określonego podmiotu i jego postępowania. Pandemie jak i konflikty zbrojne powodują poważne zakłócenia w globalnym systemie gospodarczym oraz handlu światowym. W efekcie pojawiają się liczne zakłócenia zarówno po stronie popytu jak i podaży.[1][2].W warunkach rosnącej złożoności i zmienności handlu międzynarodowego produktami rolno-spożywczymi, należy dążyć do dywersyfikacji odbiorców, poszukując nowych rynków zbytu.[3] Działania Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) w tym zakresie, wspierane przez producentów i eksporterów, wynikają ze strategii promocji żywności prowadzonej przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW). Spośród wszystkich gatunków owoców i warzyw uprawianych w województwie mazowieckim największe znaczenie w produkcji i eksporcie mają jabłka (*Malus domestica*).

CEL

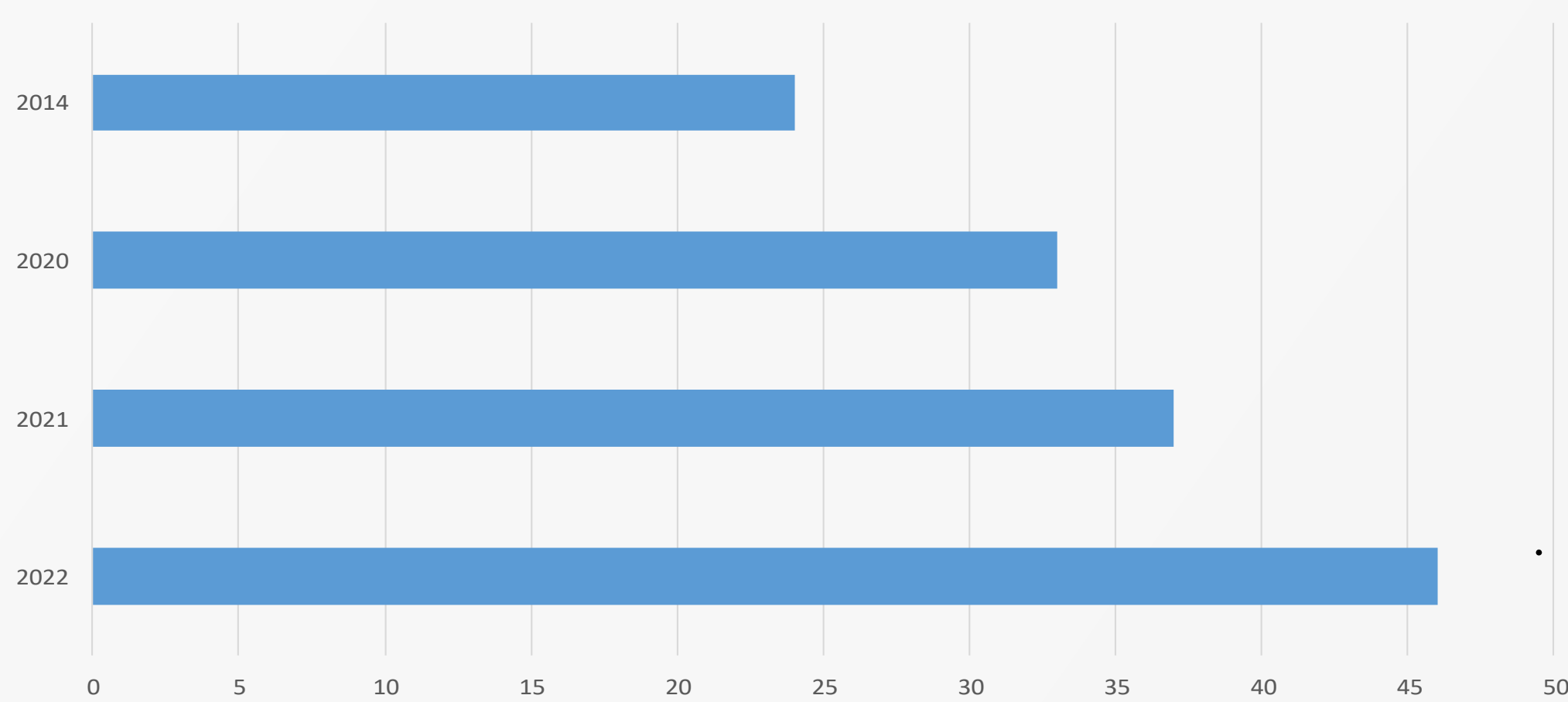
Celem pracy jest ocena wpływu czynników zewnętrznych na strukturę eksportu polskich jabłek którym towarzyszyło świadectwo fitosanitarne wydane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Warszawie..

METODY

Wykorzystano analizę i syntezę danych odnośnie ilości wystawionych świadectw fitosanitarnych na świeże owoce jabłek z ZSIORiN (Zintegrowany System Informatyczny w Ochronie Roślin i Nasiennictwie). Wyniki przedstawiono w formie pisemnej i graficznej.

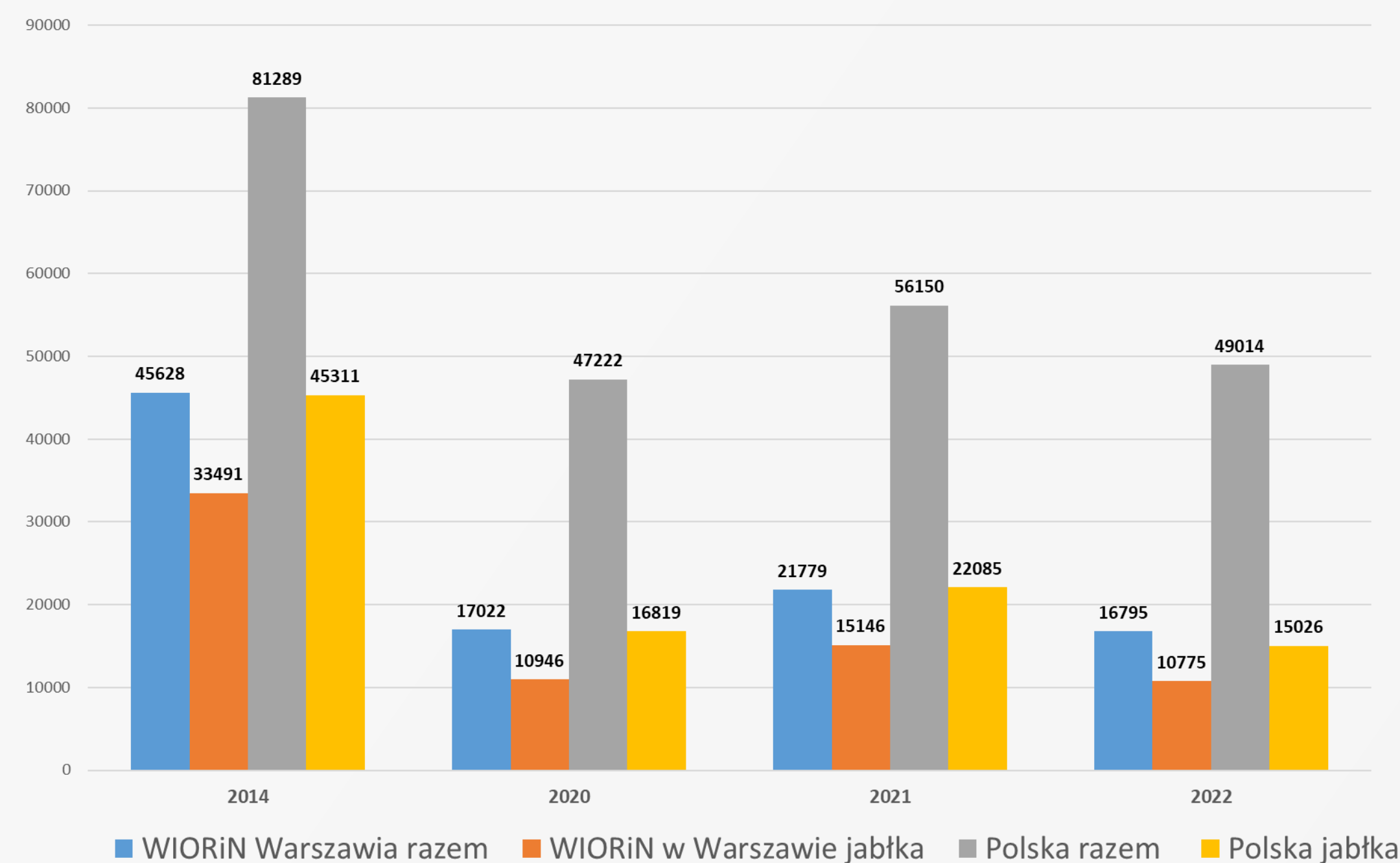
Rys. 1. Czynniki zewnętrzne mające wpływ na certyfikację eksportową.

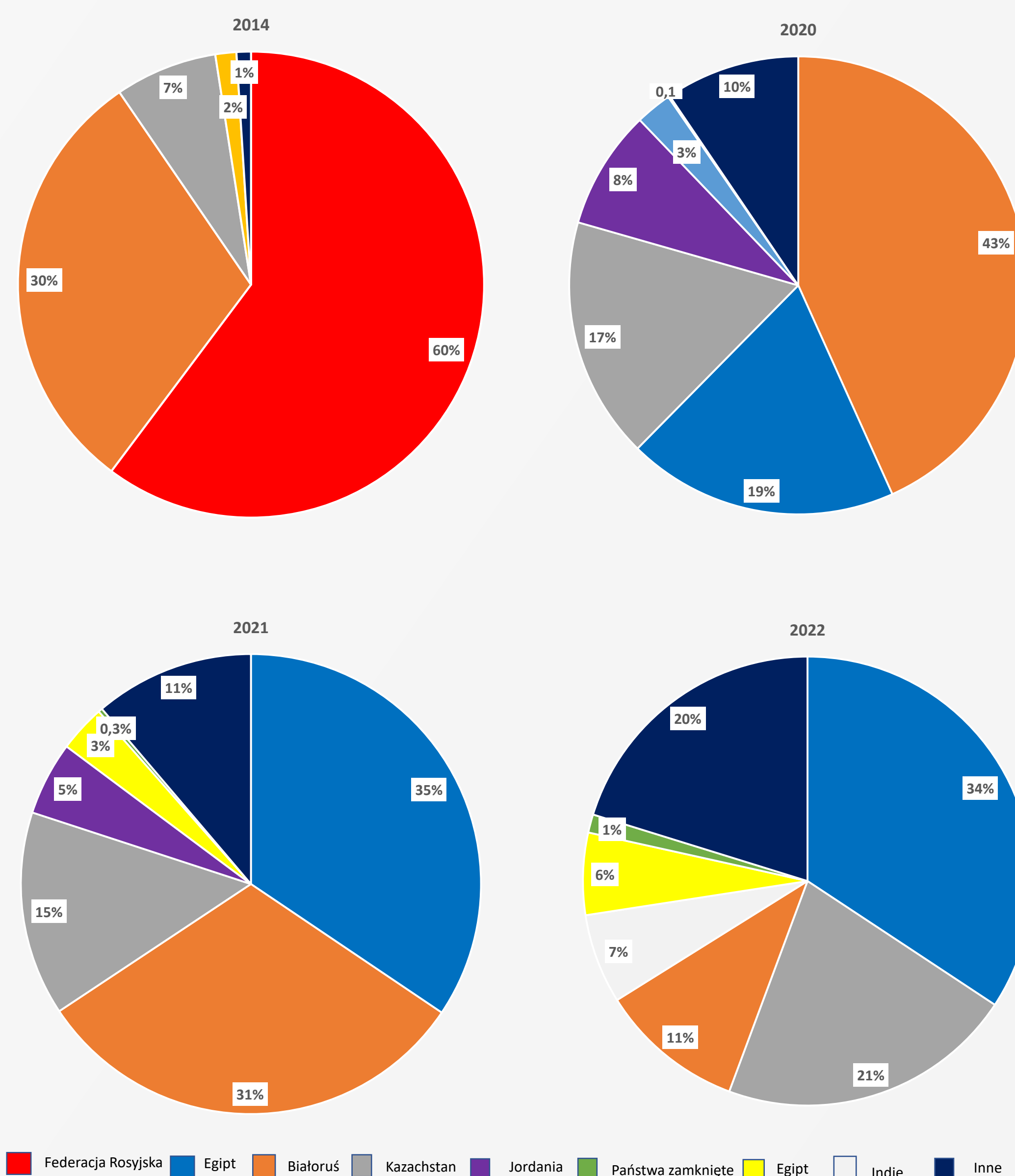
Rys. 2. Liczba państw do których wydano świadectwa fitosanitarne na jabłka [szt.].

Wyniki

- Embargo wprowadzone przez Federację Rosyjską spowodowało znaczny ilościowy spadek wystawianych świadectw fitosanitarnych na jabłka, zwiększenie ilości wystawionych certyfikatów fitosanitarnych po epidemii COVID nie było trwałe z powodu wprowadzenia częściowego embarga na jabłka przez Białoruś.
- Wprowadzone embarga, kryzys pandemiczny i konflikt zbrojny na Ukrainie spowodowały zwiększenie liczby państw do których wystawiano świadectwa fitosanitarne.
- Do 2021 roku rynek rosyjski został zastąpiony częściowo przez eksport jabłek do innych krajów Wspólnoty Niepodległych Państw.
- w strukturze geograficznej eksportu dużego znaczenia nabrały kraje trzecie takie jak Egipt, Indie, Jordania.
- Dzięki działaniom podjętym przez PIORiN, producenci polskich jabłek uzyskali dostęp do nowych rynków w tzw. „systemie zamkniętym”

Rys. 3. Liczba wystawionych świadectw fitosanitarnych [szt.].

Rys. 4. Zestawienie struktury eksportu polskich jabłek wg państw przeznaczenia w latach 2014, 2020-2022 r [%].

Wnioski:

- Wprowadzenie rosyjskiego embarga i inne światowe zdarzenia wpłynęły w istotny sposób na strukturę geograficzną eksportu polskich jabłek.
- Działania PIORiN powinny być w dalszym ciągu skierowane na uzyskanie dostępu do nowych rynków zbytu.

Literatura:

- Fiedorczyk M., 2018: Polsko-rosyjska wymiana handlowa a sankcje ekonomiczne i embargo, *Ekonomia Międzynarodowa* 22(2018), 32-43. <http://dx.doi.org/10.18778/2082-4440.22.01>
- Kostecka-Tomaszewska L., 2022: Wpływ pandemii COVID -19 na handel zagraniczny Chin. *Academy of Management* 6(4)/2022, 310-320. DOI: 10.24427/az-2022-0069
- KIERCZYŃSKA S., 2015: Produkcja i eksport owoców w Polsce w latach 2004-2014. *Stowarzyszenie Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, Roczniki Naukowe*, tom XVII, zeszyt 5, 131-135.